

Nro. 9.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Kedden Juliusnak 29-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

B é t s.

Egy két esztendőtl fogva, mind a' rendki-
vül való hosszú telek, mind mas környülállások
miatt annyira meg szükült itten a' tüzelő fa, hogy
fok szegény lakosok, a' kiknek tudniillik feles fá-
nak vételére telhetségek nem vala, nagy szüksé-
get szenvedtek. — Sokán úgy gondolkozván, hogy
a' jövő télen is úgy lehet a' dolog, mint vólt az
el mált két télen, idő előtt annyi tüzelő fát kíván-
ták magoknak szereznii, a' mennyivel gondolták
hogy e' jövő télen bé érhetik. Mások, a' kik az
illyetén alkalmatosságokat hasznokra fordítani
igyekeznek, gondolván, hogy a' jövő télen nagy

nyereséggel el adhatták a' fát kelleténél is többet vásárlottak, a' melly miatt sokszor perpatvar is támadt a' fa piatzokon.

Az illyetén rendeletlenségeknek, és az azok miatt okoztatható rollz következéseknél el távoztatására, e' folyó hólnapnak 23 ikán egy parantsolatot tétetett az ide való Fő Kormányfűk közönségessé, mellyben *leg elsöben* is az adatik elő, hogy tellyességgel semmi oka nints a' Bétsi Publicumnak a' félelmes szorgalmatoslágra. — 2) hogy a' hajóknak másfelé való fordítások miatt nem lehetett még eddig annyi tüzi fát ide hozatni, a' mennyi kinek kinek, szükséges volna — 3) hogy ennekutánna tsak a' Kormányfűk által adandó irás mellett lehet kinek kinek, minden napon szükségéhez képek tüzi fát venni. — 4) hogy az e' végre ki rendeltetett Commissió, minden nap ki vévén a' vasar napokat és innepi napokat a' vólt Sz. Lörintz klastromában, dél előtt 8 óratól fogva 12 óráig dél után pedig 4 óratól 7 óráig együtt fog ülni, a' hol a' kinek tüzi fára szüksége leszen, vagy személye szerént, vagy más által meg jelenvén kérjen czedulát magának. — 5) A' ki az illyen módon engedödött tüzi fát vagy nyereségre másnak el adja, vagy nem magának, hanem másnak engedi, kötelés leszen a' fának hétzerezes árrát, büntetés fejében, le fizetni. — 6) hogy azok, a' kiknek vagy számosabb familiájok vagyon, vagy mesterségeknél rendes gyakorlások végett több tüzi fára van szükségek, előre adják a' ki rendelt Commissiónak tudtára, mennyi fa kívánatik nékik hólnaponként és hetenkent, s. a. t.

Közönségessen azt lehet mondani, hogy nem tsak itt, hanem az egész Német Országban, nagy szüksége vagyon a' tüzi fának, és hogy sok helyeken, nevezetessen az *Oldenburgi's Brunsvigiai*

tartományokban, *Hamburgban, Brémában*, 's több népes városokban *Torfal*, az az, gyántás és gyökeres száraz földel és közfénnei fűtik a' kályhakat. Itten Bétsben is sok kőfénnet lehet már kapni, mellynek mind sebesebb mint tartóbb a' tüze, mint a' leg keményebb fának is, hanem nem minden türheti el a' fagát egéllégének változása nélkül. De ennek el háritására is találtatott már eszköz, t. i. 1) Az olly kályhakat, a' mellyeket kőfénnel akarnak fűteni, úgy meg kell belől tapasztani, hogy leg kisebb nyílás se találtassék azokon olyan, a' mellyenn a' kőfénnek szefze és fűtje a' szobaba bé mehetne. 2) Azon darab kőfénnet, a' mellyel fűteni akarnak, előre tiszta vízzel kell megönteni, és meg száradni engedni. 3) Úgy kell intézni a' dolgot, hogy a' konyhának vagy ajtaján, vagy ablakján a' kőfénnek szefzét a' friss levegőég ki hajthassa.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Egy *Feil* nevű Német Orzági tudós *Physicus* a' tüzi fának illy nagy szüksége közt, valamint a' szoba fűtésben, úgy a' fűzésben is egynéhány próbákat tett a' *Tschirhausen* gyújtó tükörével, a' melly, a' mint jól tudják a' Tudósok, a' leg keményebb gyémántot is öfzve olvaiztya két 's három szempillantás alatt, és úgy találta, hogy nagyon meg lehetne a' fát vele kémelleni, de ezen elköznek meg szerzesére nem minden gazdának volna tehetsége elegendő.

A' népesebb házaknál, nevezetessen a' Vendég fogadóknál, és vendéglő hazaknál a' *Niederlandiai* vas főző kementzekkel is kezdetek már itt élni. Egy esmerős vendéglő gazda, a' kinek főző konyháján 2000 forint árrú fánál több elégett esztendönként, próbát tett ezen *Niederlandiai* vas kementzével, 's azt mondja, hogy most 500 forint áru fával egész esztendön bé éri. En-

nek a' főző vas kementzének négy szegeletű a' formája, két három 's több ajtóskája is nagyon, a' mellyen tudniillik a' benn lévő vas kamarátskakat b' fűthetni. Felső részen vagynak azok a' lyukak, a' mellyekbe tudniillik a' tserép vagy réz főző edények helyheztelődnek, és fél óra alatt kevés fava éppen olly jó m-g lehet benne az étkeket főzni, mint a' honyhán rakott rakás tűz mellett 3. s 4. óráig. — Az illyetén vas kementzének nagyságához képest nagyon az árra meg határozva, 3. 4. edel főzésre valót 30. 40. forinton meg lehet venni és 6. 's több elzendeig is lehet v le élni. — Az illyen főző vas kementzéknek nagy hasznát lehetne, Magyar Országban az olly környékeken venni, a' hol vagy igen szuk és drága a' fa, vagy tellyelleggel semmi fat nem lehet kapni.

Frantzia Respublika.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' *Párisba* vitetett Cs. K. Gen. *Zach* szabadoñ jár ott, és szokott forma ruhájában, oldal fegyverével és a' *Maria Therésia* vitézi Rendjének tizmerével fel ékesítve gyakorta mutattya magát a' közönséges helyeken. Mindenek olly betsüllettel viseltetnek eránia, a' minéműre az illy nagy vitéz érdemes.

E' folyó *Julius* 13-ik napján nagy mise mondatott a' Párisi fő templomban azon győzedelemnek meg halálása végett, a' mellyet a' Frantzia reserva ármádia *Junius* 14-ik napján szerzett magának Olász Országban. Ugyan ott közönséges áhetatosság tartatott a' régen sziv szakadva óhajtott békeféleg meg nyérése végett. — A' következő napon énekes mise mondatott a' *Marengou* tsatában el esett *Desaix* Generálisért, a' *Junius* 8-ikán, Bavoriának *Neuburg* nevezetű városa mellett történt batallióban meg öletett ek.

ső Frantzia Granatérosért, *Latour d'Auvergne*
 Kapitányért, és több Olasz 's Német Országokban
 elhúllott Francia vitézekért. Ez az az első Fr.
 Granatéros, a' ki 1797 ik esztendőben igen vitézi
 módon viselte magát *Bonaparte* fő vezérlése alatt
 Olasz Országban, a' ki ötet is egynehányszor meg
 mentette a' veszedelemtől, és a' ki fő Consulsgra
 lett emelése után hozzá levelet irt, 's azt
 kívánta, hogy tovább is szabad legyen nékie a'
 Fr. ármádiánál szolgálni. A' miut Párisból fe-
 löle írának, *Bretagnának Pontivy* nevű helységé-
 ben szüetett, és 50 esztendő volt ő, a' mellyek-
 ből 33 esztendeig szolgált fegyverével hazájának,
 nagy tudománnyal birt, és egynéhány szép mun-
 kákat is adott ki, nevezetesen az úgy nevezett
les Origines Gauloises, az az, a' régi Gallierek-
 nek eredetéről írott könyvét. A' táborban is
 mindenkor könyveket hordott magával. A' mi-
 dőn a' Pyrenéusi Fr. ármadiánál szolgált volna,
 20 szor is által meg által furdalták a' golyóbisok,
 a' kalapját és köpönyegjét, de magának soha sem
 ártottak, mellyre nézve azt költötték rólla kato-
 na pajtásai, hogy ő valósággal meg tudja a' go-
 lyóbisokat igazni. Minden hadi tanácsokban je-
 len kellett nékie lenni, és noha Generális szolgál-
 tot tett, de még is mindenkor köz granatéros ki-
 vánt meg maradni. A' Spanyol Országgal kötött
 békefőleg után, hazájába kívánván utazni, az An-
 glusok fogságába esett, és semmiféle fenyegető-
 zések alatt is le nem tette a' nemzeti kokárdát;
 végre ki váltatott a' fogságból. Az el múlt eszt-
 endőben General *Massena* fő vezérlése alatt *Hel-*
vetián, most utollyára pedig a' *Moreau* árma-
 diájánál szolgált. Kapitányi szoldjából is igen
 mértékletesen élt, leg kedvesebb eledele a' tej
 volt. Mind erre, mind vitézségére nézve amaz
 igen híres Fr. Királyi héroshoz *Turenéhez* hason-
 litatott.

Ennek a' kü'önös embernek haláláról illyetén jelentést küldött a' Fr. Rénusi ármadiának General Kvártélymestere, Gen. *Desolles*, a' mostani Fr. hadi miniszternek *Carnotnak* Junius 30-dik napján: „Azon rendkívül való véres ütközetben, a' mely Junius 28-ikán a' *Neuburg* előtt fekvő tetőkön történt, a' Fr. Republikának első Granatírosa *Latour d' Auvergne* el esett; mindnyájan eleven érzékenységgel érezzük halálat. A' midőn tserfa- és borostyán ágakkal bé fedett teste azon a' helyen, a' melyen meg holt, eltemetett volna, egyetlen egy katona sem volt az ármadiánál, a' ki meg ne könyvezte volna őtet. — Ugyan akkor meg fordítván egy granatíros holt testét, így szó lott; *Akként kell őtet sírjába helyeztetni, a' mint ő mindenkör az ellenség előtt állott.* Ennek az érdemes vitéznek emlékezete, a' ki nagy példát hagyott maga után minékünk, sok ideig fog a' Frantzia katonaság szívében élni s, a. t.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Rénusi egész ármadiánál illyenképen hirdettette ki, Julius 1-ső napján az ő halálat, a' nevezett Generál Kvártélymester: „*Kedves pajtásim!* A' vitéz *Latour d' Auvergne* igen dicsőffeges halálra talált azon viadalban, a' mely Junius 28 ikán a' Neuburgi tetőkön köztünk, 's ellenségeink közt történt. Ennek a' Francia Respublika első Granatérosának egy lántsa szúratván a' szívében keresztül, le esett. Még akkor is, midőn már közelgetett volna életének végső szempillantásaihoz, haldokló szemekkel nézte az ellenség futását, 's örömmel holt meg. Azok a' katonák, a' kik előtt ő olly gyakran viaskodott, kötelesek meg a' gyászolni és tsudálni őtet. Ahozképest ezeket rendeli a' fő vezér; 1) Az egész ármadiánál, minden granatéros kompániáknak a' dobjaik, har-~~mad~~ napig fekete fátyollal legyenek bé borítva,

- 2) A' meg hóltak ez a' neve: *Latour d'Auvergne*, irattallék fel azon 46 ik brigáda laistromának eieire, a' mellynél ő szabad tettése szerént szolgált, mindenkor üressen maradjon az ő helye.
- 3) Az *Obernhausen*en túl lévő tetőkön, azon a' helyen, a' hol *Latour d'Auvergne* meg hólt, emlékeztető oszlop emeltesen írja felett. A' 46-ik fél brigáda vezérjének *Forti* polgarnak hólt teste is, a' ki minekutánna tsudát mivelv volna viaskodásában, ő melléte meg hólt, ott temetődjék el.
- 4) Ez a' virtusoknak és valóságos vitézségnek ajánlatott emlékezet oszlopa bizattalék a' minden tartományokbeli vitézeknek gondviselésére.

A' mostani! Frantzia Igazgató Párisi Kormány-
szék 6000 emigránsokat akar abból a' fatalis laistromból ki törteni, és azoknak, a' kik fegyvert nem fogtak hazájok ellen, szabadtságot engedni a' vissza térésre. Már is számos ki költözött pa-
tok térnek oda vissza, 's önként alája vetik ma-
gokat a' Respublika törvényeinek. — *Barras* Ex-
Director hamis mammonjával együtt Spanyol Or-
szágba ment lakni. — A' meg hólt *Desaix* Gene-
rálist 2 ik *Bayarának*, és minden felénkség, 's ó-
tsárlás nélkül való hérosnak nevezték a' Párisi
Zsurnalisták.

Juliusnak 14-ikét, mint a' Frantzia democra-
tica Respublika alkotásának emlékezetes napját,
igen fényes pompával inneplették meg a' Párisi-
ak. Dél tájban a' Conzulok, a' ministerek, a'
Status Tanátsosok, és minden fő kormány-
székhez tartozó személyek az Invalidusok házá-
nak nagy palotájába öfzve gyűlvén, az alkalmatosság-
hoz képeft különös orátiót mondott a' Francia
belső dolgokra ügyelő minifter *Bonaparte Lwi-
an*. Ezt a' gyüllést külömbkülömbféle muzsika

szerzőmoknak pengései, és páriota éneklések rekesztettek bé. Annak végződése után, az első Conzul az Invalidusok corpusát mustrálta, 's ötöt közülök emlékeztető pénzel meg ajándékozott. — Dél után, a' Márs mezején, az idei táborozásban nyert hadi tzimerek függesztettek fel, a' hol és a' melly alkalmatossággal a' Párisi garnizon, és az Olasz Országból vissza tért Conzularis testőrző sereg paradiroztak. Estére egész Páris városa meg völt világosítva.

A' Madritti Kir. udvar azon iparkodik, hogy a' következő békeffég kötés alkalmatossággal tágasabb birodalmat szerezhessen Olasz Országban a' Fr. Kormányzék eszközlése által, a' Párisi uralkodó herczegnek. — Julius 12 ikén gyűlést tartván a' Párisi Status Tanácsosok a' Fő Conzul előlése alatt, a' hadi fenyték meg jobbitására, az ármádiák táplaltatására, és az árvaságra jutott katona gyermekeknek jövődöbeli neveltetésre nézve, fok jó és hasznos intézeteket kívántak tenni.

A' Fő Conzultól vissza állitatott Francia Tudósok Társasága kéttzer tartott már gyűlést. Az elsőben csak öten voltak a' régi tagok közül jelen, ugymint *Ducis*, *Suard*, *Morellet*, *Target* és *Boufflers*. A' másodikban *Saint-Lambert*, és *d'Aguesseau* is meg jelentek. Azt a' jelentést tették, hogy a' vérszopó *Robespierre* által el rontatott Francia tudós Társaságnak tagjai között még 17 en vagynak Párisban es másutt életben, 's egyszerűsmind azt végzették, hogy mindenik meg fog a' Társaság laistromában tartatni, a' kik közül valók *Rohan* és *Maury* Kardinálisok is. Azután 15 új tagok candidáltattak, ezek közt vagynak a' Fő és a' harmadik Conzul, a' külső és belső dolgokra ügyelő Fr. ministerek, *Roederer* és *Devaines* Status Consiliariusok, *Laplace* Senator, *Dacier*, *Fontanes* és mások, a' kik mindnyájan bé vé-

tetődtek. Már is 35-re megyen a' tagoknak a' száma, következésképen tsak 5 héjjával vagynak még.

A' fellyebb említett Ex-Director *Barras* 150 ezer liveren adta el a' maga *Grosboisi* jószágát, a' melly a' *Provenci* herczegé (a' mostani XVIII. Lajos Királyé) vólt ennekelötte. A' mióta minden jó gondolkozású ember meg esmérte a' 18-ik *Fructidóri* revolutiónak ártalmas vóltát; a' mióta kiki borzadással emlékezik a' szabad tettés szerént való deportatióinak alkotmányára, a' sok hazajokból ki üzetett, és számkivetésbe küldetett jó lakosokra, és ösi örökségeiknek el raboltatására, 's több efélékre, nem tsak jó szemmel nem nézhetik az Ex-Directoro' at, hanem világosan átkozzák öket, 's egy átallyában nékiek tulajdoják a' Fr Republikán eddig meg történt szerentsétlenségeket. Ez az oka, hogy *Barrás* hazajából ki takarodott; kétség kívül több Ex-Director társai is fogják az ő példáját követni.

Olasz Ország.

Róma városának mostani Commendánsa Nápolyi Kir. Generál *Naselli* azt hirdettette ki a' múlt Junius hólnapnak a' végén, hogy jelen vagon már az időnek az a' szerentsés pontya, a' mellyben az ő Fels. Királya *IV. Ferdinand* Pápa Ő Szentségének *VII Pius*nak a' kegyetlen ellenség kezétől meg mentett Statusait vissza adhatya. Ahozképest ő, tudniillik General *Naselli* Fels. Királyának parantsolatjából, az eddig általa viselt fő kórmányt *Albani*, *Roverella* és *Somaglia* Kardinálisoknak, a' kikre tudniillik, ő Szentsége Rómába leendő vissza téreséig, az uralkodást bízta vala, által adja, és hogy az őrizetben fekvő Nápolyi katonaságnak Commandojánál egyebet magának meg nem tart, a' melly tovább is ott fog

máradni, nem csak azért, hogy azon váraft az ellenség intselkedéseitől védelmezze, hanem hogy az ő Szen'sége szemelyét is meg őrizze, és állandóul fenn tartsa a' köz tsendességet, és jó rendeket. De mennyi ideig, meg nem határozza ezen hirdetményében. *Beneventot*, és *Ponte-Corvot* még most ki nem botsáttya a' Fels. Nápolyi Király maga kezéből.

Junius 21-ikén *Ankonában*, 23 ikán *Lorettóban* volt Pápa ő Szentsége. Az elsőbe való bé menetelésnek alkalmatosságával, a' nép ki fogvan hintajából a' lovakat, maga húzta bé sok örvendő kiáltófok közt a' városba, mellyen a' könnyűhúllatásig meg illetődött ő Szentsége. A' sok harangok zugála, és agyúk ropogása miatt allig lehetett egymás szavát hallani. — A' püspöki palotába való bé szállásakor az ott lévő Cs. és Kir. katonaság paradirozott. Rómába Julius 3-ik napjára váratott ő Szentsége, 's oda is érkezett alkonyodáskor.

A' *Majlandi* provisoria Kormányfő az végzette 24. Jun. gyűlésében, hogy azon városnak leg szebb piaczan egy gránit kőből fágott oszlop emeltődjék fel, mellynek egyik oldalára *Bonaparte* Fő Conzulkan azon beszédje, a' mellyet ő November 10-ikén 1797-ik esztendőben küldött a' Cisalpinai Republikához, és a' mellyben azt igitte hogy azt védelmezni meg nem szünik; a' második oldalára pedig a' *Marengói* batallia, és az azt követett Conventió metzettefsenek fel.

Julius 5-ik napján azt végzette ez a' provisoria Kormányfő, hogy ezen Republikának minden előbbi törvényei és rendelkezései tétetődjenek előbbi hathatóságokba, ki vévén azokat, a' mellyek vagy a' közönséges finantziát, vagy a' rendkívül való adót tárgyazzak, és azokat is, a' mellyek a' *Catholica* vallást és az egyházi szemellyeket illetik. Ezek azon állapotban fognak hagyat-

tatni, a' mellyben vóltak Aprilis havában 1796-ik esztendőben. Azok, a' kik ennekelötte nationális jószágokat vettek magoknak, de a' hadi dolgoknak meg fordúlása után azoktól meg fosztattak, tetetlenségnek azoknak birtokokba vissza, ki vévén azokat, a' kik törvénytelen úton módon jutottak az illyetén jószágoknak birasághoz.

Bologna városából, Junius 28 ik napján, reggel marsiroztak ki a' Cs. Kir. seregek. Dél után 3000 Frantzia katona marsirozott oda bé General *Meunier* vezérlése alatt. — Ellenben *Ferrara*-ban és annak környékén Auszriai katonaság foglenni a' *Melas* és *Berthier* Generalisok közt végebe ment conventio szerént, mellyről mingyárt tudósította is *Mélás* Generális a' *Ferrari* Magistratust, kinek rendeléséből, 6000 ember fog oda őrizetbe menni, 4000 a' várba. E' mellett egy 2000 sebes katonákra való ispotály is fog ott fel állítani. Azon batteriáknak készítésben, a' mellyeket a' Császári seregek a' *Pó* hídjának innenső és túltó részén, *Lago Scuro* mellett építeni kezdettek, 1500 paráztok foglalatoskodnak. A' Római Statusból is mind kiköltöznek a' Cs. Kir. seregek, ki vévén *Ankonát*, a' holt továbbá is meg fognak maradni.

Német Birodalom.

A' Chalon emigralt Francia Püspök, a' ki néhány esztendőtol fogva Hamburg városában élt, egy *Clermont Tonner* nevü Frantzia Gróffal együtt Rómába menni készülnek. *VII. Pius* Pápának, mint ver szerént való rokonjoknak meg látogatására, mivel ez a' Clermonti Grófi familia Francia Országban, és a' Grófi Chiaramonti Haz Olasz Országban egy törzsöktől vették eredeteket.

A' Regensburg mellett körül belől táborozott Fr. seregek, nagy részént a' Svéviai kerületben,

nevezetesen a' Württembergi Herczogségben fog-
nak cantonirozni. — — — A' fegyvernyug-
vásról való alkudozás, e' folyó hólnapnak 10 iké-
től 14-ikéig tartott B. *Kray* és *Moreau* fő vezé-
rek közt, és ez egy atályában azon volt, hogy
Ulmâ és *Ingolstadt* adattassanak nékie által; de
B. *Kray* is álhatatos volt fel tetelében, és egyfze-
riben olly positiót vett ármadiájával, a' melly
által egyessézet szerzett magának a' Tirolisban
és Olafz Országban táborozó Cs. K. seregekkel.
Végre Julius 14 ik napján, estéli 5 óraker állita-
tott meg a' fegyvernyugvás, mellynek ki hirde-
se végett, a' következett napon 30 kurir küldet-
tett el a' Cs. Kir. és Frantzia seregekhez.

Erről a' fegyver nyugvásról semmit sem tud-
ván az *Ingolstadti* erőlégben lévő Cs. K. katona
örizet, Julius 17-ikén a' Frantziákra ki tsapott.
Eléggé kiáltozták ezek azt, hogy fegyver nyug-
vás vagyon köztök; de amazok vagy nem ért-
vén, vagy hadi fortélyra magyarázván kiáltozá-
sokat, rajtok mentek, és 3 órani földre nyomták
öket hátrább; a' midön számos Fr. lovasság men-
vén az utólsóbbaknak segítségekre, tromfal ütöt-
ték a' tromfot vissza.

A' Baviariában táborozott Fr. seregek köz-
zül, számos gyalogság, lovasság, és ártilléria mar-
sirozik, a' mint *Duzenwörth*ól Julius 18 ik nap-
ján iratik, ottan keresztül a' Württembergi Her-
czogságba.

A' Cseh Országban lévő Fr. hadi foglyok
közü, mintegy 40 nen el szökvén, Berlinbe men-
tek, a' hol az ott lévő Fr. követtől, Bournouvil-
le Generáltól passzult és úti költséget nyervén,
hazájokba mentek vissza.

Északi Amerikai Respublika.

Ez a' 13. egyesült tartományokból álló, és
nagyon virágzó köz Társaság, példa nélkül va-

ló hamarsággal nevededik, Ennekelötte 10 ezrtendövel 4 milliom lélek e ment annak az ö népessége, az el múlt 1799-ben pedig már 5 millió-ra nevededett. Amabban, t. i. 1790-ik ezrtendöben 30 millio höld szántó földre ment annak mivelhető földje, 1799 ben pedig már 37 millióra. — Amabban 600000 fegyvert fogható lakosai voltak ezen Respublikának, ebben pedig 900000. — Ez előtt 10 ezrtendövel 25000 före ment a' matrozoknak, az az, a' hajós legényeknek a' száma, most pedig szüntelen nevededven tengeri kereskedések, 70000-re megyen. Hogyha tovább is így fog azon Respublika nevededni, 20 ezrtendö el telése után, a' leg népesebb, és hatalmasabb Európai Birodalommal fog vetélkedni.

Nagy Britannia.

Fox Ur, mostani maganollagában, Anglia Ország hiltoriájának irasában foglalatoskodik, melyet 1688-ik ezrtendön kezdett, a' hól tudniillik *Hume* azon munkának további folytatásától meg szünt vala. Ebben a' munkajában Angliának, más Európai Statusok eránt való relatiojat, még azokban az ezrtendökben is, a' mellyekben ö, mint első minister, és Parlamentalis tag különös játékot jádzott, fogja *Fox* Ur le írni.

Elegyes Dolgok.

A' 12 ik századtól fogva, most 23 ikszor hadakozik Anglia Frantzia Ország ellen. Az 1161-ik ezrtendöben kezdödött háború 25; az 1201-iki 15; az 1224-iki 19; az 1368-iki 52; és az 1422-iki 49 ezrtendöket tartott; és így 684 ezrtendök alatt 442 ezrtendöt Francia Orzággal békellégben élt, 242 ezrtendöben pedig hadakozott Anglia. — A' Fels. Svéciai Király, a' múlt Junius hólnapnak

13-ikán Hamburgot meg látogatta, és minckutána mind ezen váraft, mind Altonat, és ezeknek mulató helyeit meg szem élte vólva, a' következt napon reggeli hetedfél óraker onnan tovább utazott. — Az Orleansi ifju herczegek, édes anynyoknak látogatására Spanyol Országban *Barcelona* váarasába mentek. — *Brüffelben* 3. pompás hintó kézfitetet a' Fő Conzul számára. — A' St. Cloudi polgári előjárók egy instantiat adtak bé a' Párisi Fő Kórmányszéknek, mellyben azt kívanták, hogy az oda való vólt Királyi kastély a' Fő Conzulkan ajándékoztassék. Az ezen dolognak meg vizsgálására ki rendeltetett *Commisso* sem fogja azt ellenzeni. — *Ex-Chevalier Coigny*, XVIII. Lajos Királynak Frantzia Országban való titkos minifterje meg fogattatván a' Policia minifter parantsolattya szerént, a' *Tempeli* fogházba tsukatott. — I. *Pál* Orosz Császár rendelése szerént minden Birodalmaiban lévő Frantzia emigransoknak ki kell onnan költözni. — Ezen parantsolat alól még a' Frantzia herczegek sem vétődtek ki. — A' Párisban lévő Amerikánusok Julius 4-ik napján inneplették meg hazájok szabadtságának, és mástól való nem függesének emlékezetes napját. Az e' végre kézfitetett vendegségben *Generál Lafayette* is jelen vólt. A' Fő Conzul egeffégéért, a' Frantzia és Amerikai Respublikák közt helyre állitatandó egyeffégért, a' *Marengói* győzedelemért, és a' közönséges békeségnek meg nyeréséért számos poharak üresítettek ki. — A' Dünkerkai kikötő helyben lévő egyesült Franczia és Belga eskáder valamelly titkos expeditióba való menetelre rendeltetett ki. — Franczia fő vezér *Moreau* 3 millió liver contributiót vetett a' Würtembergi herczegségegre. — Az északi Amerikai Respublika fundalójának, néhai Washington Generálnak Özvegye 5 0 dollardot fizetett a' nékie postán küldetett condolealó le-

velekért, melyre nézve azt végzette az Amerikai Congressus, hogy hólta napjáig minden leveleit ingyen küldhesse és vehesse. (Egy *dollard* 6 garatt telzen Amerikában). — Polgár *Garnerin* igen híres Párisi *Aerostata* egy olly levegő égben repülő hajót készített a' Fő Conzultifzteletére, mellynek 78 lábnyom a' magassága, 's 48 lábnyom a' diameterje. Ennek a' hajót vivő golyóbisznak formája egy oszlópokon álló templom fog lenni, és azok közt a' régi pogány isteneknek képeik lesznek. — A' *Dijoni* második reserva ármadia 65000 emberre fog szaporittatni. — A' Párisi Orszagló szeknek leg újabbi rendelése szerént, minden Francia ármadiáknak győzedelmei *Páris* városának közönséges helyein fog ki hirdetödni, még pedig, ha azoknak hire éjjel érkezik oda meg, szövétnekek világánál fog fel olvasztatni. — A' Párisi Tribunatus Julius 4-ik napján tartotta a' meg holt *Desaix* Generál szomorú innepét. Az ezen alkalmatossággal mondatott órátiók nyomtatásban is ki fognak adatödni. — A' *Lyon Bellecour* nevezetü mulató helynek, mellyet ennekelötte a' *Roberspier* alatt oda küldetett Commissarius *Couthon* rontott el, most pedig a' Fő Conzul újra meg fog épitetni, *Bonaparte* nevet adtak az oda való lakosok. — Azt írják, hogy Egyiptom vissza adására nézve újobban alkuba botsátkozott volna *Kleber* Fr. Generális a' nagy vezérrel. — Minthogy a' *B. Kray* és *Moreau* Fr. fő vezér közt ökölletességre ment fegyvernyugvásban az is meg volt határozva, hogy a' Cs. K. ármadia a' Duna bal partyán, a' Fr. ármadia pedig annak jobb partyán telepedjenek le, tehát *Regensburgot* is a' Franciaók foglalták el. — Az oda bé ment Fr. katonaságot General *Grenier* comandirozza. Ennek az ő rendelése szerént minden köz katonának $\frac{1}{2}$ font hús, $1\frac{1}{2}$ font kenyér, hozzá való helykes vetemény, vagy zöldtség, és egy kantsó

ser adatik naponként. — Az Olasz Országai Cs. K. ármadiának General Quartélymestere Gen. Zach, a' *Marengói* ütközet alkalmatosságával Fr. fogságba esvén, Párisba vitetett. — *I. Pál* Császár semmi némű Anglus portékát nem enged a' maga birodalmába bé vinni. —

* * *

A' selyem erefztő bogarákat tenyésztető, és selymet készítő Magyar Országai lakosokra nézve való Hiradás.

Tekint. Heves Vármegyében, nevezetesen *Eger* városában lakó Erd. kereskedő *Barchetti József* Ur, minden azon környéken, sőt a' tavolabb fekvő helységekben lakó, és selyemmel bányó gazdáknak is kívánnya általunk tudtokra adni, hogy ő minden órában készieszen, a' maga város közönséges háza alatt lévő boltjában a' durva és még egészen el nem készült selymet, annak minémiségéhez képest, az alku szerént, megvenni. Egyszersmind kéri alázatossan a' földes Úrasságokat, a' helységbeli papokat; hivatalosokat; és gazdákat, hogy ezen Magyar Hazánk igen hasznos productumának mivelésére, az alattok valókat, tulajdon példájok által is felserkenteni, 's a' jelenvaló hiradást tudtokra adni méltóztassanak, melly által nemtsak magoknak és ő nékiek, hanem az egész Magyar Hazának használni fognak.

D. D. S.